

Uzdrīkstos darīt to, kas man patīk

Penkulniecei INESEI JONUŠKAI (attēlā) šis ir nozīmīgs gads ne tikai ar to, ka mūsu valstij atzīmēsīm simto dzimšanas dienu. Viņa pavasari kļuva par maģistri, iegūstot jurista kvalifikāciju, kā arī viņas sacerējumi pirmo reizi iekļauti literātu biedrības «Spārni» almanahā. Vienu no Ineses Jonuškas radītajiem dzejoļiem varējāt lasīt arī dzejas dienām veltītajās «Zemgales» lappusēs, kas tapa sadarbībā ar «Spārniem».

– Juriste un dzejdare – tāds interesants savienojums jūšos izveidojies. Kā tas ir noticis?

– Skolas gaitas uzsāku Penkules pamatskolā. Tajā laikā mani aizrāva ar kultūru saistītas lietas. Dejoju, piedalījos dažādos interešu pulciņos. Līdztekus aktīvi sportoju. Ikgadējās sacensības vieglatlētikā bija ierasta norma, kur piedalījos un uzturēju sacensību garu. Man patika piedalīties dažādos pasākumos – gan pagasta, gan rajona mērogā. Tas, manuprāt, jau sākotnēji norādīja, ka nekas nenāk viegli un, lai ko sasniegtu, ir jāiegulda darbs, jāiemanto pacietība un jānotur sevī apņēmība. Galvenais ir nešaubīties par to, ka virziens, kurā dodies, ir pareizais, jo katrā vecuma posmā mainās gan intereses, gan mērķi. Tā, ja kaut ko esmu darījusi, tad ar neatlaidību. Jau tajā laikā man patika rakstīt, kaut tas aprobežojās tikai ar domrakstiem, pārspriedumiem vai esejām, kuru temati bija saistīti ar mācību saturu. Pamatskolas laiks saistās ar tādu nerātības garu, kad gribējās būt visur, visu paspēt, visur piedalīties. Tas ir bijis tik pašsaprotami.

Atceros, ka reiz klasesbiedrs mani nosauca par universālu būtni, bet tobrīd man tas nelikās kā kompliments. Drīzāk radīja vairāk jautājumu par to, kā viņa domu saprast. Bet šobrīd par to pacilājoši pasmiņu.

Daudz «noklusēja» pierakstu klades

– Pēc pamatskolas devos mācīties uz Aucē vidusskolu. Tas bija mazliet nosvērtāks laiks, nopietnāka attieksme pret mācībām un daudzpusīgāka sevis izzināšana. Atceros, ka vienmēr iestājos par taisnību un vienmēr aizstāvēju mazākos. Šajā laikā radās pirmās dzejiskās rindas, bet tas tādā neapzinātā līmenī. Vienkārsi rakstīju kā dienasgrāmatu, kā dialogu ar sevi. Visgrūtākā ciņa ir tieši pašam ar sevi, jo pretī ir līdzvērtīgs pretinieks.

Vidusskolas laikā joprojām loloju dažādas idejas, kas saistās ar kultūras jomu, piemēram, pasākumu scenāriji, vakara vadīšana, stāstu rakstīšana, dzeja. Jānorāda gan, ka tā laikā visai zemā pašapziņa daudz lietas «noklusēja» tikai pierakstu klādē, nenesot uz āru un nevienam par to nestāstot un nerādot. Tomēr ar šodienas skatu uz dzīvi es saku, ka ir jādalās ar citiem.

Lasot lekcijas projektā «PROTI UN DARI», jauniešiem saku, ka viņos ir tik daudz labu

lietu, kas velti ir paslēptas un ne novērtētas. Ir jāpadalās ar to, ko prot, ar to, ko dara, un tad jau to palīdzēs iznest tālāk. Kāds skaisti zīmē, kāds dzied, kāds dejo, kāds raksta... Katrā ir tik daudz laba! Tādēļ ir svarīgi iesaistīties, lai varētu par sevi pastāstīt, celt pašapziņu, būt novērtētam, sadzirdētam, pamanītam. Kad dalās ar labām lietām, nemaz nevar pamanīt, cik ātri tās vairojas, kā apkārtējos uzmundrina un piepilda. Projekta mentori, tostarp arī es, darbojas ar jauniešiem, ieklausās, atbalsta un iedrošina, lai palīdzētu atrast iespēju turpināt mācības vai arī rast darba pieredzi.

Kaut arī pēc vidusskolas biju iestājusies Kultūras koledžā, lai apgūtu deju skolotājas prasmes un pasākumu režiju, jo izturēju iestāšanās konkursu, dzīve mani tomēr pavisam nejausi ir aizvedusi pa daudz nopietnāku profesijas ceļu, un tā ir jurisprudences. Par to es esmu gandarīta, jo arī šis darbs man ļoti patīk. Mainās tikai apkārtējās izjūtas, proti, ja kultūras jomā es radītu cilvēkiem prieku, tad šā brīža profesijā man jāaskaras ar cilvēku rūpēm. Pozitīvais ir tas, ka ar savām zināšanām un darbu es spēju palīdzēt un cilvēki man uztic tās risināt.

Sākotnēji par jurista palīgu izmācījos Juridiskajā koledžā. Pēc tam Sociālo tehnoloģiju augstskolā ieguvu bakalaura grādu un juriskonsulta kvalifikāciju. Visbeidzot šā gada februārī aizstāvēju maģistra darbu Rīgas Stradiņa universitātē un ieguvu jurista kvalifikāciju.

Esmu juriste, kura sniedz juridiskās konsultācijas un pakalpojumus. Savas profesionālās gaitas sāku ar privātpraksi, bet šobrīd darbojos arī zvērinātu advokātu birojā «ERNSTSONS, REISA un PARTNERI», kas atrodas Jelgavā. Specializējos Administratīvā procesa lietās, darba, pacientu, apdrošināšanas tiesībās, komercietībās, kā arī administratīvo pārkāpumu lietās. Klientus pieņemu arī Aucē.

Gandari vēlme vienoties

– Kas jums darbā sagādā vislielāko gandarījumu vai, tieši pretēji, – rūpes?

– Jurista arodā interesantākais ir tas, ka rutīna ir sveša lieta, jo katrā situācija un darbs ar klientu prasa individuālu pieeju. Ir jāiedziļinās lietas būtībā un jāmeklē efektīvākais risinājums, ko ar noteiktiem tiesiskiem instrumentiem ir iespējams panākt. Katra jauna lieta ir jauns izaicinājums, kas ļauj profesionāli attīstīties. Man patīk stratēģiski domāt un plānot, jo, kā jau teicu, šajā darbā nav rutīnas. Lielāko gandarījumu sagādā, ja ir iespējams panākt savstarpēju vienošanos starp klientiem un strīdu izdodas atrisināt ārpus tiesas. Varētu teikt, noslēdzot izlīgumu, kad klienti ar manu starpniecību veic pārrunas un spēj vienoties par kopēju savstarpēji pieņemamu risinājumu. Šādā situācijā abas puses ir vienlīdz apmierinātas, jo nav kā tiesā, kad vienam spriedums ir labvēlīgs, bet otram – nelabvēlīgs. Protams, šāda iespēja pastāv tikai tad, ja klienti ir gatavi iesaistīties sarunās, pārvērtēt savu sākotnējo nostāju un rīcību, gatavi ieklausīties otrā un dzirdēt paši sevi. Ne mazāku gandarījumu profesionālajā jomā, protams, sagādā procesuāla uzvara, kad ir izdevies izcīnīt situācijas taisnīgu atrisinājumu.

Atturīgi vērtēju tās situācijas, kad klientam ir līdzēts tikt

ārā no sarežģītās situācijas, kurā ilgstoši ir sevi «turējis» jeb atradies, bet viņš, ieraduma pēc, sevi tur atkal noved. Piemēram, situācijās, kad ir sagatavoti dokumenti par pagaidu aizsardzību pret vardarbību un tiesa šādu pieteikumu ir apmierinājusi. Tiesībsargājošās iestādes – policija – varmāku ir aizvedusi prom no mājām. Liekas, nu lēni varētu mainīt dzīvi un dzīvot citādi, bet nav jāpaiet ilgam laikam, kad viss ir atpakaļ vecajās slīdēs. Es, protams, priecājos, ja ģimenē šīs konflikta situācijas tiek pārdomātas un mainās, bet, ja viss notiek kā iepriekš, tad ir žēl. No profesionālās puses daru maksimumu, viss pārējais jau ir katrā cilvēka paša rokās. Kā mēdzu sacīt: «Es neaizstāvu cilvēka rīcību, bet viņa tiesības.»

Pseidonīms ar saturisku nozīmi

– Kur jūs smeļaties spēku?

– Neraugoties uz manu nopietno un atbildīgo profesiju, es joprojām atslodzi no darba rodu mūzikā, dejās un šobrīd jau vairāk pievērsos dzejas rakstīšanai. Varbūt nav pareizi teikt «pievērsos», vienkārši ikdienas ķīdā un darba rosībā uzkrātais tā tiek no sevis palaiests prom. Rindas pašas «iešaujas» galvā, rodas idejas, ar ko gribas padalīties. Varbūt kāds lasot piedomās, ka dzīve ar laiku kopā skrien... Nav otra rīta, kas atkārtosies, nav vakara, ko, lieki palaižot, spēsim salabot! Ir jātver tagad – rīts,

kas sagaidīts, saulriets, kas pavadīts. Miļu vārdu, ko pasacīt, un apskāvienu savam tuvajam, ko sniegt... Neko nevajag gaidīt....

– Jūs iesaistāties arī nevalstisko organizāciju darbā.

– Runājot par nevalstisko sektoru, biju juriste Onkoloģisko pacientu atbalsta biedrībā «Dzīvības koks», kur darbojamies pie likumprojekta izstrādes par psihosociālo rehabilitāciju onkoloģiskajiem pacientiem, kas šobrīd jau ir pieņemts.

Jau vairākus gadus darbojos Latvijas Lauku sieviešu apvienībā, kur viens no uzdevumiem ir lauku sieviešu aktivizēšana daudzveidīgām darbībām, tostarp, mājražošanai, amatniecībai. 12.–13. oktobrī būs Latvijas Lauku sieviešu organizēta Baltijas konference, kas katru gadu tiek rīkota kādā no Baltijas valstīm. Šogad cieņopus uzņemsim Latvijā. Baltijas konferences mērķis ir paplašināt starptautisko sadarbību un pieredzes apmaiņu ar citu valstu NVO un citām organizācijām.

Šis gads nesis daudzas pārmaiņas un iespējas. Nozīmīgs arī ar to, ka man tika piedāvāta iespēja publicēt savus dzejoļus kopkrājumā «Spārni», kur starp personām jau ar zināmu rokrakstu un vārdu piepulcējās arī manis radītas rindas. Ir publicēts dzejolis arī laikrakstā «Zemgale», kā arī pirmos pārbaudījumus izturu, ieviejojot savus sacerējumus sociālajos tīklos.

Radošajā darbībā es vēlos sevi parādīt ar pseidonīmu Eseja. Tas ir ar domu, lai nodalītu to, ko daru ikdienā, kur mani atpazīst kā Inesi Jonušku, bet no radošā skatu punkta esmu zināma kā Eseja. Šis pseidonīms ir ar saturīgu nozīmi, tāpat kā katrā dzejolī, ko radu, ir apakšā vēstījums un doma.

Lai gan rakstu samērā nesen, es vienkārši ļaujos domu virpulim vai, kā citi saka, mūzas apmeklējumam un pierakstu, kas man tiek sūtīts. Reizēm tas ir tads domu orkāns, reizēm – vārdisks kodejums, bet reizēm – dzīves gūta atziņa. Man patīk šī vārdu spēle. Un tā solīti pa solīti, kas zina, kā šā brīža radītās rindas tiks lasītas un izprastas pēc daudziem gadiem. Es vienkārši uzdrīkstos darīt to, kas man patīk.

Edite Bēvalde
Elinas Mālderēs
Matvejevas foto

Lappuse sagatavota ar Valsts reģionālās attīstības aģentūras finansētu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

Mērķprogrammā «Reģionālo un vietējo mediju atbalsta programma» atbalstītais projekts Nr. 2/MEDIA/17/028 «Zemgaliešu dzīves spoguļi».